مەككىدە نازىل بولغان | سۈرە فەلەق | 5 ئايەت

سۈرە فەلەق بىلەن سۈرە ناسنىڭ تەپسىرى

فەلەق بىلەن ناس سۈرىسى ھەققىدە ئىبنى مەسئۇدنىڭ كۆزقارىشى توغرىسىدا

ئىمام ئەھمەد زەر ئىبنى ھەبەشنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: مەن ئۇبەي ئىبنى كەئبكە: ئىبنى مەسئۇد فەلەق ۋە ناس سۈرىلىرىنى ئۆز ئالدىغا يازغان قۇرئانغا يازماپتۇ، دېدىم. ئۇبەي ئىبنى كەئب: مەن گۇۋاھلىق بېرىمەنكى، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ماڭا جىبرىئىل ئەلەيھىسسالامنىڭ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنى سۈرە فەلەق بىلەن سۈرە ناسنى ئوقۇشقا بۇيرۇغانلىقىنى ۋە ئۆزىنىڭ ئۇ ئىككى سۈرىنى ئوقۇغانلىقىنى خەۋەر بەردى. شۇنىڭ ئۈچۈن بىزمۇ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئوقۇغاننى (يەنى ئۇ ئوقۇغان سۈرىلەرنى) ئوقۇيمىز، دېدى.

بۇ ئىككى سۈرىنىڭ پەزىلىتى توغرىسىدا

ئىمام مۇسلىم ئۇقبە ئىبنى ئامىردىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «بۇ كېچە ئوخشىشى كۆرۈلۈپ باقمىغان ئايەتلەرنىڭ چۈشكەنلىكىنى كۆرمىدىڭمۇ؟ (ئۇ بولسىمۇ) فەلەق ۋە ناس سۈرىلىرىدۇر» بۇ ھەدىسنى ئىمام ئەھمەد، تىرمىزى ۋە نەسەئى قاتارلىقلارمۇ رىۋايەت قىلدى.

ئىمام ئەھمەد ئۇقبە ئىبنى ئامىرنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: مەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ئۇلىغىنى بىر ئۆڭكۈردە يېتىلىۋالغان ئىدىم. تۇساتتىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئى ئۇقبە سەنمۇ مىنمەمسەن؟» دېدى. مەن: گۇناھ بولۇپ قالارمىكىن دەپ قورقۇۋاتىمەن، دېدىم. شۇنىڭ بىلەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام (ئۇلاغدىن) چۈشۈپ بەردى. مەن (ئۇلاغقا) ئازراققىنا مىندىم. ئاندىن يەنە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مىندى. بىر ئازدىن كېيىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئى ئۇقبە! مەن ساڭا كىشىلەر ئوقۇغان سۈرىلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشى بولغان ئىككى سۈرىنى ئۆگىتىپ قويايمۇ؟» دېدى. مەن: ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! شۇنداق قىل، دېدىم. شۇنىڭ بىلەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ماڭا فەلەق ۋە ناس سۈرىلىرىنى ئوقۇپ بەردى. ئاندىن نامازنىڭ ۋاقتى كېلىپ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام نامازغا تۇردى ۋە نامازدا بۇ ئىككى سۈرىنى ئوقۇدى. نامازدىن كېيىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام يېنىمدىن ئۆتۈۋېتىپ: «ئى ئۇقبە! قانداقراق ئىكەن. سەن بۇ ئىككى سۈرىنى ھەر قېتىم ئۇخلىماقچى بولغان چېغىڭدا ۋە ئۇيقىدىن ئويغانغان چېغىڭدا ئوقۇغىن» دېدى. بۇ ھەدىسنى نەسەئى ۋە ئەبۇداۋۇدمۇ رىۋايەت قىلدى.

www.munber.org

نەسائى ئۇقبە ئىبنى ئامىردىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: «ھەقىقەتەن كىشىلەر سۈرە فەلەق ۋە سۈرە ناس بىلەن اللە تائالاغا سىغىنىپ پاناھ تىلىگەندەك بىرەر نەرسە بىلەن اللە تائالاغا سىغىنىپ پاناھ تىلەپ باقمىدى».

نەسەئى ئۇقبە ئىبنى ئامىرنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ، مەن: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بىلەن بىللە كېتىۋاتاتتىم، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئى ئۇقبە! ئوقۇ» دېدى. مەن: نېمىنى ئوقۇيمەن؟ دېدىم. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بىر ئاز جىم تۇرغاندىن كېيىن يەنە: «ئوقۇ» دېدى. مەن ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! نېمىنى ئوقۇيمەن؟ دېدىم. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «"سۈرە فەلەقنى" ئوقۇ» دېدى. مەن ئۇنى تاكى ئاخىرىغىچە ئوقۇدۇم. ئاندىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئوقۇ» دېدى. مەن: ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! نېمىنى ئوقۇيمەن؟ دېدىم. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «"سۈرە ناسنى" ئوقۇ» دېدى. مەن ئۇنىمۇ تاكى ئاخىرىغىچە ئوقۇدۇم. شۇ چاغدا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «بىر كىشى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش (بىر نەرسە بىلەن اللە تائالادىن) بىرەر نەرسە سوراپ باقمىغان ۋە بىر كىشى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش (بىر نەرسە بىلەن اللە تائالاغا سىغىنىپ) پاناھ تىلەپ باقمىغان» دېدى.

نەسەئى ئىبنى ئابىس جۇھەنىنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئۇنىڭغا: «ئى ئىبنى ئابىس مەن سېنى اللە تائالاغا سىغىنىپ پاناھ تىلىگۈچىلەر پاناھ تىلەيدىغان ئەڭ ياخشى نەرسىگە باشلاپ قويمايمۇ؟» دېدى. ئۇ: ئى اللە نىڭ پەيغەمبىرى! شۇنداق قىل، دېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «سۈرە فەلەق بىلەن سۈرە ناستىن ئىبارەت ئىككى سۈرە (اللە تائالاغا سىغىنىپ پاناھ تىلىگۈچىلەر پاناھ تىلەيدىغان ئەڭ ياخشى نەرسىدۇر)» دېدى.

ئىمام مالىك ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئاغرىپ قالسا، بۇ ئىككى سۈرىنى ئوقۇپ ئۆزىگە يۈرەتتى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ كېسەلى بەك ئېغىرلىشىپ قالغاندا، بۇلارنى مەن ئوقۇپ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ قولىنىڭ بەرىكىتىنى ئۈمىد قىلىپ ئۆزىنىڭ قولى بىلەن ئۆزىگە يۈرۈپ قوياتتىم. بۇ ھەدىسنى ئىمام بۇخارى، ئەبۇداۋۇد، نەسەئى ۋە ئىبنى ماجە قاتارلىقلارمۇ رىۋايەت قىلدى.

ئەبۇ سەئىدنىڭ مۇنداق دېگەنلىكى رىۋايەت قىلىندى: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام جىن ۋە ئىنسانلارنىڭ كۆزلىرى تېگىپ قېلىشتىن (باشقا دۇئالار بىلەن اللە تائالاغا سىغىنىپ) پاناھ تىلەيتتى. سۈرە فەلەق بىلەن سۈرە ناس چۈشكەن ئىدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بۇ ئىككى سۈرە بىلەن پاناھ تىلەپ بۇ ئىككى سۈرىدىن باشقا بىر نەرسە بىلەن پاناھ تىلەشنى تاشلىدى. بۇ ئەسەرنى تىرمىزى، نەسەئى ۋە ئىبنى ماجە قاتارلىقلار رىۋايەت قىلدى.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

قُلۡ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلۡفَلَقِ ۝١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝٣ وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ
فِي ٱلۡعُقَدِ ۝٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝٥

ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان اللە نىڭ ئىسمى بىلەن باشلايمەن

www.munber.org

«مەخلۇقاتنىڭ شەررىدىن، قاراڭغۇلۇقى بىلەن كىرگەن كېچىنىڭ شەررىدىن، تۈگۈنلەرگە دەم سالغۇچى سېھىرگەرلەرنىڭ شەررىدىن، ھەسەتخورنىڭ ھەسەت قىلغان چاغدىكى شەررىدىن سۇبھىنىڭ پەرۋەردىگارى (اللە)غا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن» دېگىن﴿1 - 5﴾.

﴿مەخلۇقاتنىڭ شەررىدىن (سۇبھىنىڭ پەرۋەردىگارى (اللە)غا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن» دېگىن)﴾ يەنى ھەممە مەخلۇقاتلارنىڭ يامانلىقلىرىدىن اللە تائالاغا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن. سابىت بانانى ۋە ھەسەن بەسرى: جەھەننەم، ئىبلىس، شەيتان ۋە ئۇنىڭ بالىلىرى شۇ مەخلۇقاتلارنىڭ ئىچىگە كىرىدۇ، دېدى.

﴿قاراڭغۇلۇقى بىلەن كىرگەن كېچىنىڭ شەررىدىن (سۇبھىنىڭ پەرۋەردىگارى (اللە)غا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن» دېگىن)﴾ مۇجاھىد: بۇ قاراڭغۇلۇقتىن كۈن كىرىپ كەتكەندە پەيدا بولىدىغان كېچىنىڭ قاراڭغۇلىقى كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دېدى. بۇ قاراشنى ئىمام بۇخارى مۇجاھىددىن رىۋايەت قىلدى. ئىبنى ئەبۇنۇجەيھمۇ مۇجاھىدنىڭ شۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدى.

ئىبنى، مۇھەممەد ئىبنى كەئب، زاھھاك، خۇسەيف، ھەسەن ۋە قەتادە قاتارلىقلار: بۇ قاراڭغۇلۇقى بىلەن كىرگەن كېچىدۇر، دېدى.

زۆھرى: بۇ، كۈن كىرىپ كەتكەندە پەيدا بولىدىغان قاراڭغۇلۇقتۇر، دېدى. ئەبۇلمەھزەم ئەبۇھۇرەيرەنىڭ: بۇ، يۇلتۇز كىرىپ كەتكەندە پەيدا بولىدىغان قاراڭغۇلۇقتۇر، دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدى.

ئىبنى زەيد: ئەرەبلەر ئۈركەر يۇلتۇز ئولتۇرسا قاراڭغۇ چۈشتى دەيتتى، (چۈنكى) كېسەل ۋە يۇقۇملۇق كېسەللەر بۇ يۇلتۇز ئولتۇرغاندا كۆپ بولۇپ، چىققاندا بولمايتتى، دېدى.

ئىبنى جەرىر باشقا ئالىملار: بۇ، ئاي كىرىپ كەتكەندە پەيدا بولىدىغان قاراڭغۇلۇقتۇر دەيدۇ، دېدى.

ئىمام ئەھمەد رىۋايەت قىلغان تۆۋەندىكى ھەدىس بۇلارنىڭ دەلىلىدۇر. ئىمام ئەھمەد ھارىس ئىبنى ئەبۇسەلەمەدىن ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلدۇ: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام مېنىڭ قولۇمنى تۇتۇپ، ئاي چىققاندا ماڭا ئاينى كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «سىز بۇ ئاي كىرىپ كەتكەندە پەيدا بولىدىغان قاراڭغۇلۇقنىڭ يامانلىقلىرىدىن اللە تائالاغا سېغىنىپ پاناھ تىلەڭ» دېدى. بۇ ھەدىسنى تىرمىزى ۋە نەسەئى قاتارلىقلار رىۋايەت قىلدى.

﴿تۈگۈنلەرگە دەم سالغۇچى سېھىرگەرلەرنىڭ شەررىدىن، سۇبھىنىڭ پەرۋەردىگارى (اللە)غا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن» دېگىن﴾ مۇجاھىد، ئىكرىمە، ھەسەن، قەتادە ۋە زەھھاك قاتارلىقلار: بۇنىڭدىن سېھىرگەرلەر كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دېدى. مۇجاھىد: بۇنىڭدىن تۈگۈنلەرگە دەم سالغان سېھىرگەرلەرنىڭ يامانلىقلىرى كۆزدە تۇتۇلىدۇ، دېدى.

ئىمام مۇسلىم رىۋايەت قىلغان بىر ھەدىستە مۇنداق بايان قىلىندى: جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ قېشىغا كېلىپ: ئى مۇھەممەد ئاغرىپ قالدىڭمۇ؟ دېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ھەئە» دېدى. جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام: مەن ساڭا ئەزىيەت بەرگەن ھەرقانداق كېسەلدىن، بارلىق ھەسەتخورنىڭ ھەسىتىنىڭ يامانلىقلىرىدىن ۋە كۆزى يامانىنىڭ (كۆزىنىڭ) يامانلىقلىرىدىن اللە تائالانىڭ ئىسمى بىلەن ساڭا دەم سالىمەن، (لېكىن) شىپا اللە تائالادىندۇر، دېدى.

www.munber.org

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ سېھىر قىلىنغانلىقىنىڭ بايانى توغرىسىدا

ئىمام بۇخارى ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھانىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى رىۋايەت قىلىدۇ: پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام سېھىر قىلىنغاندا، ھەتتا ئاياللارنىڭ قېشىغا كەلمىسىمۇ ئۆزىنى ئاياللارنىڭ قېشىغا كەلدىم دەپ گۇمان قىلىدىغان بولۇپ قالغان ئىدى. سۇفيان: ئەگەر ئىش شۇنداق بولغان بولسا، بۇ ئەڭ قاتتىق سېھىر قىلىنغانلىقتىندۇر، دېدى. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئى ئائىشە! سىز الله تائالانىڭ ماڭا مەن الله تائالادىن سورىغان نەرسىنى بەرگەنلىكىنى بىلمىدىڭىزمۇ؟[1] قېشىمغا ئىككى كىشى كېلىپ، بىرى بېشىمدا، يەنە بىرى ئايىغىمدا ئولتۇردى. بېشىمدا ئولتۇرغىنى ئايىغىمدا ئولتۇرغىنىغا: بۇ ئادەمنىڭ ھالى قانداق؟ دېدى. ئايىغىمدا ئولتۇرغىنى: بۇ سېھىر قىلىنىپتۇ، دېدى. بېشىمدا ئولتۇرغىنى: ئۇنىڭغا كىم سېھىر قىلىپتۇ؟ دېدى. ئايىغىمدا ئولتۇرغىنى: لەبىد ئىبنى ئەئسەم، دېدى. ئۇ زۇرەيق جەمەتىدىن بولۇپ، يەھۇدىيلارنىڭ ئىتتىپاقدىشى بولغان بىر مۇناپىق ئىدى. بېشىمدا ئولتۇرغىنى: سېھىرنى نېمىگە قىلىپتۇ؟ دېدى. ئايىغىمدا ئولتۇرغىنى: تاغاق بىلەن (باش تارىغاندا چۈشكەن) چاچقا، دېدى. بېشىمدا ئولتۇرغىنى: ئۇ (يەنى تاغاق بىلەن چاچ) قەيەردە؟ دېدى. ئايىغىمدا ئولتۇرغىنى: ئۇ خورمىنىڭ ئەركەك چېچىكىنىڭ بەرگىسىگە يۆگەپ زەرۋان قۇدۇقىدىكى تاشنىڭ ئاستىدا قويۇلغان، دېدى» دېدى. ئاندىن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام شۇ قودۇقنىڭ قېشىغا كېلىپ، ئۇ نەرسىلەرنى چىقىرىپ: «مەن كۆرسىتىلگەن قۇدۇق مانا مۇشۇ، ئۇنىڭ سۈيى خۇددى خېنە ئارىلاشتۇرۇلغاندەكتۇر ۋە ئۇنىڭ خورمىلىرى (يەنى ئۇ قۇدۇقنىڭ سۇلىرىدا سۇغىرىلغان خورمىلار) خۇددى شەيتانلارنىڭ بېشىدەك» دېدى. ئۇ نەرسىلەر (قۇدۇقتىن) چىقىرىپ ئېلىندى. مەن پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامغا: (بۇنىڭغا ئوقۇلغان سېھىرنى) قايتۇرمامسەن؟ دېدىم. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «الله ماڭا شىپالىق بەردى. مەن بىرەر كىشىنىڭ ئۈستىدىن (پالانى ماڭا سېھىر قىلىپتۇ دەپ) يامانلىق تارىتىشنى يامان كۆرىمەن» دېدى.

الله تائالاغا شۈكۈرلار بولسۇن. شۇنىڭ بىلەن سۈرە فەلەقنىڭ تەپسىرى تۈگىدى.

---

[1] پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام الله تەئالا دىن ئۆزىگە كىمنىڭ سېھىر قىلغانلىقىنى ۋە سېھىرنى نېمىگە قىلغانلىقىنى بىلىشنى سورىغان.

www.munber.org